

معاونت پژوهشی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

عنوان:

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی تولید الیاف پلی‌پروپیلن

کارفرما:

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

مشاور:

جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر

معاونت پژوهشی

مرداد ۱۳۸۷

آدرس: تهران - خیابان حافظ - دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی‌تکنیک تهران) - جهاد دانشگاهی

واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی تلفن: ۰۲۶۹۰۸۸۰ و ۰۲۶۸۹۲۱۴۳ فکس: ۰۲۶۹۰۸۸۰

Email: research@jdamirkabir.ac.ir

www.jdamirkabir.ac.ir

خلاصه طرح

نام محصول	الیاف پلی‌پروپیلن
موارد کاربرد	صنایع مختلف نساجی نظیر فرش و موکت و پوشک
ظرفیت پیشنهادی طرح	١٠٠٠٠ (تن)
عمده مواد اولیه مصرفی	چیپس پلی‌پروپیلن
میزان مصرف سالیانه مواد اولیه	١٠٠٠٠ (تن)
مازاد محصول در سال ۱۳۹۰	٥٠٠٥ (تن)
اشغال‌زایی	٤٠ (نفر)
سرمایه‌گذاری ثابت طرح	٩٤٠٨٥١ (ارزی (دلار))
سرمایه در گردش طرح	٧٩٧٠ (ریالی (میلیون ریال))
مجموع (میلیون ریال)	١٦٨١٤
سرمایه در گردش طرح	--- (ارزی (یورو))
زمین مورد نیاز	١٢٩٨٩ (ریالی (میلیون ریال))
زمین مورد نیاز	١٢٩٨٩ (مجموع (میلیون ریال))
زیربنا	٤٤٠٠ (متر مربع)
زیربنا	١٢٠٠ (تولیدی (متر مربع))
زیربنا	٤٠٠ (انبار (متر مربع))
زیربنا	١٠٠ (خدماتی (متر مربع))
صرف سالیانه آب، برق و گاز	١٠٠٠٠ (آب (متر مکعب))
صرف سالیانه آب، برق و گاز	٢٩٢٠٠ (برق (کیلو وات))
صرف سالیانه آب، برق و گاز	١٥٠٠ (گازوئیل (لیتر))
محل‌های پیشنهادی برای احداث واحد صنعتی	تهران، اصفهان، مرکزی، قزوین، خوزستان

گزارش نهایی	مداد ۱۳۸۷	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	۱- معرفی محصول.....
۷	۱-۱- نام و کد آیسیک محصول.....
۷	۱-۲- شماره تعریفه گمرکی.....
۸	۱-۳- شرایط واردات.....
۸	۴- بررسی و ارائه استاندارد (ملی یا بین‌المللی).....
۹	۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول.....
۹	۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد.....
۹	۷- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول.....
۱۰	۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز.....
۱۰	۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول (حتی‌الامکان سهم تولید یا مصرف ذکر شود).....
۱۲	۱۰- شرایط صادرات.....
۱۳	۱- وضعیت عرضه و تقاضا.....
۱۳	۲- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم تا کنون و محل واحدها و تعداد آنها و سطح تکنولوژی واحدهای موجود، ظرفیت اسمی، ظرفیت عملی، علل عدم بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌ها، نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید محصول.....
۱۵	۳- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا (از نظر تعداد، ظرفیت، محل اجراء، میزان پیشرفت فیزیکی و سطح تکنولوژی آنها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده اعم از ارزی و ریالی و مابقی مورد نیاز).....
۱۵	۴- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ (چقدر از کجا)
۱۷	۵- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه.....
۱۷	۶- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ و امکان توسعه آن (چقدر به کجا صادر شده است).....
۱۸	۷- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم.....

۱۳۸۷ مرداد	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

صفحه	عنوان
۲۰	۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها.....
۲۳	۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم (به شکل اجمالی) در فرآیند تولید محصول.....
۲۴	۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی شامل برآورد حجم سرمایه‌گذاری ثابت به تفکیک ریالی و ارزی (با استفاده از اطلاعات واحدهای موجود، در دست اجراء، UNIDO و اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی جهانی، شرکت‌های فروشنده تکنولوژی و تجهیزات و ...).....
۳۷	۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تأمین آن از خارج یا داخل کشور قیمت ارزی و ریالی آن و بررسی تحولات اساسی در روند تأمین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده.....
۳۸	۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح.....
۳۹	۸- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال.....
۴۰	۹- بررسی و تعیین میزان تأمین آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی (راه - راه‌آهن - فرودگاه - بندر ...) و چگونگی امکان تأمین آنها در منطقه مناسب برای اجرای طرح.....
۴۲	۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی.....
۴۲	- حمایت تعریفه گمرکی (محصولات و ماشین‌آلات) و مقایسه با تعریفه‌های جهانی.....
۴۲	- حمایت‌های مالی (واحدهای موجود و طرح‌ها)، بانک‌ها - شرکت‌های سرمایه‌گذار.....
۴۴	۱۱- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای جدید.....
۴۵	۱۲- منابع و مأخذ.....

۱- معرفی محصول

الیاف پلی‌الفین طبق تعریف دارای حداقل ۸۵ درصد نسبت به وزن خود، اتیلن، پروپیلن و یا الفین دیگری می‌باشند. پلی‌پروپیلن و سپس پلی‌اتیلن با اهمیت کمتر، مهم‌ترین الیاف الفینی را تشکیل می‌دهند که به گروه الیاف مصنوعی تعلق دارند.

الیاف پلی‌پروپیلن که از طریق پلیمریزاسیون پروپیلن به صورت یک پلیمر خطی تهیه می‌گردند و به اختصار پ. پ نامیده می‌شوند و بعد از پیدا شدن کاتالیست زیگلر - ناتا تولید شدن. این کاتالیست تولید پلی‌پروپیلن ایزوتاکتیک که قادر به متبلور شدن می‌باشد و امکان‌پذیری ساخت. خصوصیات پلی‌پروپیلن بافت رشد سریع آن در سطح بین‌المللی گردید. عدم امکان رنگرزی الیاف پلی‌پروپیلن به روش‌های متداول برای دیگر الیاف، باعث جلوگیری از رشد بیشتر این لیف مصنوعی گردیده است.

الیاف و نخ‌های نواری که دو کاربرد پلی‌پروپیلن را تشکیل می‌دهند نسبتاً به آسانی به روش ذوب‌رسی تهیه می‌گردند. آسان بودن تولید این نوع الیاف و پایین بودن هزینه تولید استقبال بسیار گسترده‌ای از آن را به همراه داشته است. با بکارگیری مواد بالا برند مقاومت در برابر اشعه ماوراء بنفش، سعی شده است که عیب کم بودن مقاومت پلی‌پروپیلن در مقابل این اشعه مرتفع گردد. پلی‌پروپیلن دارای دمای ذوب بالاتر (۱۷۵-۱۶۵ درجه سانتی گراد) در مقایسه با پلی‌پروپیلن می‌باشد. از نقطه نظر استحکام و مقاومت در مقابل سایش، پلی‌پروپیلن با پلی‌اتیلن تفاوت زیاد ندارد. همانطور که گفته شد پلی‌پروپیلن هم مثل پلی‌اتیلن با روش‌های معمول قابل رنگرزی بوده و به روش رنگرزی توده که در آن قبل از تشکیل الیاف، به پلیمر مذاب اضافه می‌شود رنگرزی می‌گردد.

- تولید الیاف پلی‌پروپیلن

ماده اولیه تولید الیاف پلی‌پروپیلن را پروپیلن ($\text{CH}_3=\text{CHCH}_3$) تشکیل می‌دهد که به صورت یک تولید جانبی در تولید اتیلن به روش شکستن مولکول نفت در صنعت پتروشیمی شکل می‌گیرد. گازهای مایع حاوی پروپیلن، دیگر منبع این ماده را تشکیل می‌دهند. پلی‌پروپیلن از پلیمریزاسیون پروپیلن در شرایط دما و فشار نسبتاً ملایم و در حضور کاتالیست معروف زیگلر - ناتا انجام می‌شود. وجود این کاتالیست، پلیمری به صورت ایزوتاکتیک را شکل می‌دهد که قادر به متبلور شدن تا حدود ۹۰ درصد می‌باشد. دیگر فرم‌های اتاکتیک و سیندوتاکتیک پلی‌پروپیلن دارای خواص مناسب جهت تشکیل الیاف نمی‌باشند. با توجه

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	مرداد ۱۳۸۷
مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	صفحه (۵)	

به شرایط سرد کردن، ساختار بلورین پلی‌پروپیلن دو شکل متفاوت پیدا می‌کند. چنانچه پلی‌پروپیلن مذاب سریعاً سرد گردد، ساختار بلورین ناپایدار که پاراکریستالین و یا سمتکتیک نام دارد شکل می‌گیرد. چنانچه پلی‌پروپیلن مذاب به آرامی سرد گردد ساختار بلورین معروف به منوکلینیک به وجود می‌آید. حرارت دادن پلی‌پروپیلن از نوع پاراکریستالین به بیش از ۸۰ درجه سانتی‌گراد باعث تغییر ساختار بلورین آن به شکل منوکلینیک می‌گردد. در الیاف پلی‌الفینی، پیوندهای شیمیایی و یونی بین ماکرومولکول‌های پلی‌پروپیلن وجود نداشته و نیروهای بین زنجیره‌ای به نیروهای واندروالس محدود می‌گردد. از این‌رو برای کسب خواص فیزیکی مناسب باید وزن مولکولی الیاف پلی‌الفینی در مقایسه با الیاف دیگر بالاتر انتخاب گردد. با توجه به سرعت تولید، دمای پلیمر مذاب، سرعت سرد شدن و کشش بعد از تولید، الیاف پلی‌پروپیلن از نظر جهت‌گیری بلورهای خود نسبت به محور لیف با یکدیگر تفاوت دارند. افزایش سرعت ریستندگی و اعمال کشش بعد از تولید، جهت‌گیری بلورها را در جهت محور لیف افزایش می‌دهد.

پلیمریزاسیون پروپیلن به سه روش امکان‌پذیر می‌باشد. در روش تعلیق که یک روش کلاسیک به‌شمار می‌آید، پروپیلن در یک محیط رقیق کننده که معمولاً یک هیدروکربن آلیفاتیک می‌باشد پلیمره می‌گردد. مکمل این روش، پلیمریزاسیون در پروپیلن مایع و پلیمریزاسیون فاز گاز می‌باشند.

در ذوب‌رسی پلی‌پروپیلن، مشابه دیگر الیاف ترمومپلاستیک مثل پلی‌استر و پلی‌آمید، وزن مولکولی متوسط، توزیع وزن مولکولی و همچنین شاخص جریان توده پلیمری مذاب (MFI)، خصوصیات الیاف تولید شده را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. به‌طور کلی افزایش وزن مولکولی پلیمر، افزایش استحکام الیاف توده شده را به همراه دارد.

برای الیاف پلی‌پروپیلن که به منظور مصرف در صنعت نساجی تولید می‌گردد، وزن مولکولی متوسط و برای الیاف پلی‌پروپیلن با استحکام زیاد به عنوان الیاف با کارایی بالا تولید می‌گردد وزن مولکولی انتخاب می‌گردد. با توجه به مربوط بودن شاخص جریان مذاب و وزن مولکولی متوسط به یکدیگر، شاخص جریان مذاب مناسب در تولید الیاف نساجی ۱۵-۲۵ گرم به ۱۰ دقیقه و برای الیاف با کارایی بالا ۳-۵ گرم به ۱۰ دقیقه ذکر شده است.

سبک‌تر بودن پلی‌پروپیلن از آب و همچنین عدم جذب آب توسط این الیاف و در نتیجه عدم تغییر در خواص مکانیکی آنها بر اثر تماس با رطوبت از خصوصیات بارز این دو نوع لیف در مقایسه با الیاف دیگر است. الیاف الفینی علاوه بر داشتن نهایت خاصیت آبگریزی، در مقابل تعداد زیادی از اسیدهای غیرآلی، بازها و

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۶)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

حلال‌های آلی در دمای اطاق مقاوم می‌باشند. این خواص تا حدودی به وزن مولکولی بسیار بالای این الیاف مربوط می‌گردد. سولفوریک اسید و نیتریک اسید و همچنین دیگر اسیدهای قوی فقط در دماهای بالا قادر به تخریب پلی‌الفین‌ها می‌باشند. دمای ذوب نسبتاً پایین، تخریب بر اثر اکسیداسیون و عدم امکان رنگرزی با روش‌های متداول برای دیگر الیاف از جمله معايب این لیف مصنوعی می‌باشد.

۱- نام و کد آیسیک محصول

متداول‌ترین طبقه‌بندی و دسته‌بندی در فعالیت‌های اقتصادی همان تقسیم‌بندی آیسیک است. تقسیم‌بندی آیسیک طبق تعریف عبارت است از: طبقه‌بندی و دسته‌بندی استاندارد بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی. این دسته‌بندی با توجه به نوع صنعت و محصول تولید شده به هریک کدهایی دو، چهار و هشت رقمی اختصاص داده می‌شود. کدهای آیسیک مرتبط با صنعت تولید الیاف پلی‌پروپیلن در جدول (۱) ارائه شده است.

جدول (۱): کدهای آیسیک مرتبط با صنعت تولید الیاف پلی‌پروپیلن

ردیف	کد آیسیک	نام کالا
۱	۲۴۱۳۱۵۸۲	گرانول پلی‌پروپیلن
۲	۲۵۲۰۱۶۲۲	پلی‌پروپیلن به شکل تک نخ
۳	۲۴۳۰۱۱۳۰	الیاف پلی‌پروپیلن (الیاف PP)
۴	۱۷۱۱۱۳۵۲	نخ پلی‌پروپیلن (PP)
۵	۲۹۲۶۱۲۳۱	ماشین آلات تولید نخهای پلی‌پروپیلن

۲- شماره تعریف گمرکی

در داد و ستدۀای بین‌المللی جهت کدبندی کالا در امر صادرات و واردات و مبادلات تجاری و همچنین تعیین حقوق گمرکی و غیره از دو نوع طبقه‌بندی استفاده می‌شود که عبارت است از طبقه‌بندی و نامگذاری براساس بروکسل و طبقه‌بندی مرکز استاندارد و تجارت بین‌المللی بر همین اساس در مبادلات بازارگانی خارجی ایران طبقه‌بندی بروکسل جهت طبقه‌بندی کالاها استفاده می‌شود که در خصوص تولید الیاف پلی‌پروپیلن در جدول (۲) ارائه شده است.

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	مرداد ۱۳۸۷
مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	صفحه (۷)	

جدول (۲): تعریفهای گمرکی مربوط به صنعت تولید الیاف پلی‌پروپیلن

SUQ	حقوق ورودی	نوع کالا	شماره تعرفه گمرکی	ردیف
-	-	تک رشته‌های سنتیک ۶۷ دسی تکس یا بیشتر که بزرگ‌ترین بعد مقطع عرضی آن از یک میلیمتر بیشتر نباشد با نوارها (strip) و اشکال همانند (مثلًا، کاه مصنوعی) که از مواد نسجی سنتیک که عرض ظاهری آنها از ۵ میلی‌متر بیشتر نباشد.	۵۴۰۴	
Kg	۱۵	- تک رشته‌ای -- سایر، از پلی‌پروپیلن	۵۴۰۴۱۲۰۰	۳
		دسته الیاف از رشته‌های سنتیک	۵۵۰۱	
kg	۴	- از پلی‌پروپیلن	۵۵۰۱۴۰۰۰	۴
-	-	الیاف سنتیک غیریکسره، حلاجی نشده، شانه نزدیک یا به نحو دیگری برای نخریسی عمل آورده نشده باشند.	۵۵۰۳	
kg	۲۰	- از پلی‌پروپیلن	۵۵۰۳۴۰۰۰	۵

۱-۳- شرایط واردات

با توجه به تنوع محصولات تولیدی در این زمینه حقوق گمرکی متفاوتی جهت واردات اعمال می‌گردد.
اما برای الیاف مورد استفاده در صنعت نساجی در حدود ۴ درصد حقوق گمرکی درنظر گرفته می‌شود.

۴- بررسی و ارائه استاندارد (ملی یا بین‌المللی)

جدول (۳): استانداردهای مرتبط با تولید الیاف پلی‌پروپیلن

مرجع	عنوان استاندارد	شماره استاندارد	ردیف
موسسه استاندارد وتحقیقات صنعتی ایران	نخ پلی‌پروپیلن غیر یکسره مورد مصرف در فرش ماشینی	۶۸۴۴	۱
موسسه استاندارد وتحقیقات صنعتی ایران	نخ پلی‌پروپیلن یکسره تکسچره شده B.C.F	۳۵۱۲	۲
موسسه استاندارد وتحقیقات صنعتی ایران	الیاف پلی‌پروپیلن غیر یکسره مورد مصرف در کفپوشهای نمدی	۴۲۱۹	۳
AATCC	Fiber Analysis	۲۰-۲۰۰۲	۴
ASTM	Specification for Polyolefin Monofilaments	D ۲۲۱۸	۵

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۸)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول

ردیف	نوع محصول	قیمت خارجی (هر کیلو به دلار)	قیمت داخلی (هر کیلو به ریال)
۱	الیاف PP	۱,۸۵	۱۷۰۰۰

۱-۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد

خصوصیت اصلی الیاف پلی‌پروپیلنی، ارزان بودن و فراوانی مواد اولیه و سازنده آن می‌باشد. به همین دلیل این الیاف به طور گسترده‌تری در میان الیاف دیگر نساجی مورد استفاده قرار می‌گیرند. مصرف اصلی این‌گونه از الیاف در کفپوش‌هایی است که در انواع مختلف تولید می‌گردند. موکت‌های معروف به تافتینگ، نخ خامه برخی از قالی‌ها، الیاف کفپوش‌های نمدی، از جمله محصولاتی هستند که از الیاف پلی‌پروپیلندر تولید آنها استفاده می‌گردد. مصرف اصلی دیگر این الیاف استفاده از پارچه‌هایی است که به عنوان منسوجات ژئوتکسیل در صنایع عمرانی به عنوان تثبیت کننده بسته‌های عمرانی استفاده می‌شود. گونی‌ها، توری‌ها و طناب از جمله دیگر محصولاتی هستند که با استفاده از الیاف پلی‌پروپیلن تولید می‌گردند. اخیراً با توجه به خواص آبگریزی زیاد این الیاف، از آنها در تولید برخی لباس‌ها، نظیر پوشак ورزشی استفاده می‌گردد. ذکر این نکته لازم است که تولید البسه از الیاف پلی‌پروپیلن رفته در صنعت نساجی بیشتر شده و از این الیاف در تولید البسه عادی نیز استفاده می‌گردد.

۱-۷- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول

همانطور که در بند ۱-۶ توضیح داده شده از این الیاف بیشتر در تولید انواع کفپوش‌ها، اعم از موکت، فرش و کفپوش‌های نمدی استفاده می‌گردد. الیاف مورد استفاده در این‌گونه از منسوجات باید دارای برخی خواص نظیر؛ استحکام بالا، بازگشت‌پذیری در اثر اعمال نیرو و تا حدودی ارزانی را داشته باشند. با حذف الیاف پلی‌پروپیلینی و استفاده از الیاف جایگزینی برخی مشکلات در خصوص تولید کفپوش‌ها به وجود می‌آید.

به طور مثال در تولید کفپوش‌ها می‌توان از الیاف پلی‌آمیدی استفاده نمود. اما استفاده از الیاف پلی‌آمیدی، به دلیل بالاتر بودن قیمت آن نسبت به الیاف پلی‌پروپیلن، قیمت تمام شده کالا را به شدت بالاتر می‌برد که این کار از لحاظ اقتصادی مقرن به صرفه نمی‌باشد. ذکر این نکته لازم است که استفاده از الیاف پلی‌آمیدی به جای الیاف پلی‌پروپیلنی در کفپوش به دلیل مشکلات کمتر بهداشتی و امکان رنگرزی و

صفحه (۹)	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	مرداد ۱۳۸۷
	معاونت پژوهشی	جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر

ایجاد تنوع بیشتر در تولید کفپوش‌ها اخیراً ترجیح داده می‌شود. در خصوص تولید البسه رایج، جایگزین کردن این الیاف با الیاف دیگر با در نظر گرفتن قیمت تمام شده امکان جایگزینی الیاف پلی‌پروپیلن با الیاف دیگر وجود ندارد.

۱-۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز

به‌طور کلی کلیه الیاف الفینی از مشتقات نفت حاصل می‌شود. در دنیای امروز وجود نفت به عنوان ماده اولیه بسیاری از مشتقات آلی امکان تولید و سنتز طیف وسیعی از محصولات شیمیایی را فراهم نموده است. تولید الیاف از مشتقات نفتی به دلیل فراوانی و فرآیند تولید آسان‌تر، امروزه در کنار تولید الیاف طبیعی پیشرفت داشته است.

کسب برخی خواص در لیف نساجی تولید شده به‌طور مصنوعی به‌طور انتخابی نیز دلیل دیگری بر پیشرفت صنایع تولید الیاف مصنوعی می‌باشد. از این‌رو تولید الیاف مصنوعی خصوصاً پلی‌پروپیلن و کسب برخی خواص مورد نظر در این الیاف، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. سرمایه‌گذاری‌های کلان صورت گرفته در این خصوص و استفاده زیاد از این الیاف در صنایع مختلف خصوصاً در صنعت نساجی، نشانگر توجه زیاد جامعه بشری به این دسته از الیاف می‌باشد. چرا که هزینه تولید الیاف طبیعی و منابع محدود آن، جوابگوی نیاز بشری نخواهد بود.

۱-۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول (حتی‌الامکان سهم تولید یا مصرف ذکر شود)

جدول (۴): کشورهای عمدۀ تولید کننده الیاف پلی‌پروپیلن

ردیف	نام کشور	نوع تولیدات
۱	آمریکا	الیاف پلی‌پروپیلن
۲	ترکیه	الیاف پلی‌پروپیلن
۳	چین	الیاف پلی‌پروپیلن
۴	ایران	الیاف پلی‌پروپیلن

جدول (۵): کشورهای عمدۀ مصرف کننده الیاف پلی‌پروپیلن

ردیف	نام کشور	عنوان محصول
۱	چین	الیاف پلی‌پروپیلن
۲	ایران	الیاف پلی‌پروپیلن

- شرکت‌های داخلی عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول

جدول (۶): برخی تولیدکنندگان عمدۀ الیاف پلی‌پروپیلن در ایران

ردیف	نام کارخانه	نوع تولیدات	محل کارخانه
۱	ایران ریسه	الیاف پلی‌پروپیلن	تاکستان
۲	آرتا تاک	الیاف پلی‌پروپیلن	تاکستان
۳	ماهوت	الیاف پلی‌پروپیلن	اصفهان
۴	الیاف پلی‌پروپیلن	الیاف پلی‌پروپیلن	دليجان
۵	صنایع نساجی نگین رز سپاهان	الیاف پلی‌پروپیلن	اصفهان
۶	تولید الیاف بن جهان	الیاف پلی‌پروپیلن	اصفهان
۷	البرز نشان	الیاف پلی‌پروپیلن	گیلان

جدول (۷): برخی مصرفکنندگان عمدۀ الیاف پلی‌پروپیلن در ایران

ردیف	نام کارخانه	نوع تولیدات	محل کارخانه
۱	پالاز موکت	موکت	تبریز
۲	ظریف مصور	موکت	اصفهان
۳	فرش سهند	فرش ماشینی	زنجان
۴	موکت تندیس	موکت	تاکستان
۵	موکت ترمه کرمان	موکت	کرمان

۱۰- شرایط صادرات

کشور ایران یکی از کشورهای نفت‌خیز خاور میانه و دنیا می‌باشد. وجود منابع عظیم نفتی و گازها و وجود واحدهای پتروشیمی مرتبط با آن امکان تولید و عرضه الیاف مصنوعی خصوصاً الیاف پلی‌پروپیلن را در کشور فراهم نموده است. در این خصوص با توجه به نیاز کشورهای مختلف به تأمین مواد اولیه صنایع نساجی خود از الیاف مصنوعی و وجود منابع اولیه مناسب در کشور و سرمایه‌گذاری‌های مناسب صورت گرفته در کشور در این خصوص، با انجام یک برنامه‌ریزی درست و اصولی، می‌توان بازارهای هدف در این خصوص را شناسایی و امکان صادرات این محصولات را به کشورها فراهم نمود. ذکر این نکته ضروری است که لزوم صادرات موفق و متداوم، تولید الیاف با کیفیت بالا و ایجاد تنوع در محصولات تولیدی می‌باشد. با انجام این صادرات امکان ایجاد فرصت‌های اشتغال و ارزآوری برای کشور فراهم نمود.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۲)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۲- وضعیت عرضه و تقاضا

بررسی های آمار صادرات و واردات نشان می دهد که صادرات محصول در مقایسه با واردات مقدار بیشتری را به خود اختصاص می دهد. این بدین معنی که تولید در کشور به اندازه ای صورت پذیرفته که علاوه بر تامین نیاز کشور شرایط عرضه این محصول به کشورهای دیگر نیز فراهم شده است. با توجه به تعداد شرکت های تولید کننده این محصول در کشور، این محصول تا حد نیاز در کشور تولید و عرضه می شود. همچنین وجود شرکتهای متعدد و فراوان که از الیاف پلی پروپیلن به عنوان ماده اولیه استفاده می کنند، نشان دهنده تقاضای فراوان در خصوص این محصول می باشد. نکته قابل بررسی در خصوص صادرات و واردات نشان می دهد که الیاف غیر یکسره (staple) بیشتر مورد نظر صادر کنندگان و وارد کنندگان این محصول می باشد و فعالیتی در خصوص الیاف یکسره صورت نپذیرفته است. البته این بدین معنی نیست که الیاف یکسره مورد توجه نیست چراکه تقاضای عمدۀ بسیاری از شرکت‌ها خصوصاً شرکت‌های تولید کننده موکت نمدی با این گونه از الیاف است.

۱-۲- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم تا کنون و محل واحداها و تعداد آنها و سطح تکنولوژی واحدهای موجود، ظرفیت اسمی، ظرفیت عملی، علل عدم بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌ها، نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید محصول

آمار و اطلاعات به دست آمده از مرکز آمار وزارت صنایع و معادن در خصوص ظرفیت واحدهای موجود و فعال تولید کننده الیاف پلی پروپیلن به جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۸): تعداد کارخانه‌های فعال واقع در استان‌ها به تفکیک و ظرفیت کل تولید الیاف پلی پروپیلن در ایران

ردیف	نام استان	تعداد کارخانه	ظرفیت(تن)
۱	آذربایجان غربی	۱	۲۰۰
۲	اصفهان	۸	۴۳۲۷۵
۳	بوشهر	۱	۳۰۰
۴	تهران	۱	۸۴۰۰

ادامه جدول (۸)

۳۰۰۰	۱	چهار محال بختیاری	۵
۱۱۰۰۰	۱	خراسان رضوی	۶
۲۲۵۰	۱	فارس	۷
۵۰۶۲۱	۹	قزوین	۸
۵۶۱۶	۱	کهکیلویه و بویر احمد	۹
۲۶۸۰۰	۲	گیلان	۱۰
۱۷۳۰	۱	مازندران	۱۱
۱۶۵۶۰	۲	مرکزی	۱۲
۵۰۰۰	۱	همدان	۱۳
۱۷۷۴۵۲	۳۰	جمع	

جدول (۹): برآورد آمار تولید الیاف پلی‌پروپیلن در سال‌های اخیر

سال	میزان تولید داخلی						واحد سنگش	نام کالا
	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱		
۱۷۷۴۵۲	۱۳۰۷۱۷	۱۱۴۰۹۶	۶۹۰۹۶	۶۴۵۹۶	۵۹۵۹۶	تن	الیاف یکسره پلی‌پروپیلن	
۷۰۹۸۰	۵۲۲۸۷	۴۵۶۳۸	۲۷۶۳۸	۲۵۸۳۵	۲۳۸۳۸	تن	الیاف یکسره پلی‌پروپیلن (۴۰ درصد تولید # اسمی)	

در خصوص تعیین میزان دقیق تولید الیاف، امکان کسب اطلاعات دقیق در این مورد امکان پذیر نمی‌باشد و آمار و اطلاعات دقیقی از وزارت صنایع و معادن در این خصوص اعلام نشده است. در بررسی میزان تولید برخی شرکتهای عمده تولید کننده این محصول مشخص شد که میزان تولید واقعی آنها در حدود ۳۰ تا ۵۰ درصد تولید اسمی می‌باشد. از این رو به طور میانگین در حدود ۴۰ درصد تولید اسمی که اطلاعات آن در وزارت صنایع موجود می‌باشد به عنوان ظرفیت واقعی تولید برآورد می‌گردد.

۲-۲- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا (از نظر تعداد، ظرفیت، محل اجرا، میزان پیشرفت فیزیکی و سطح تکنولوژی آنها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده اعم از ارزی و ریالی و مابقی مورد نیاز)

جدول (۱۰): تعداد و ظرفیت طرح‌های با ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت تولید الیاف پلی‌پروپیلن

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های با درصد پیشرفت فیزیکی ۲۰ درصد	نام کالا
تن	۵۰۱۰۰	۱۴	الیاف پلی‌پروپیلن

جدول (۱۱): تعداد و ظرفیت طرح‌های بالای بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت تولید الیاف پلی‌پروپیلن

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی	نام کالا
تن	۳۹۳۵۰	۵	الیاف پلی‌پروپیلن

جدول (۱۲): تعداد و ظرفیت طرح‌های بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت تولید الیاف پلی‌پروپیلن

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی	نام کالا
.	.	.	الیاف پلی‌پروپیلن

۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ (چقدر از کجا)

جدول (۱۳): آمار واردات الیاف پلی‌پروپیلن در سال‌های اخیر

سال	سال	سال	سال	سال	سال	عنوان
۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	
ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش
---	---	---	---	---	---	فیلامت‌های تک رشته‌ای پلی‌پروپیلن (کد: ۵۴۰۴۱۲۰۰)
---	---	---	---	---	---	دسته الیاف پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۱۴۰۰)
۱۱۹,۳	۴۷,۶	---	---	۵۳,۹	۲۵	۷۶,۲
						الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰)

وزن: تن ارزش: هزار دلار

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۵)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

جدول (۱۴): مهم‌ترین کشورهای تأمین کننده الیاف پلی‌پروپیلن

سال ۱۳۸۳			سال ۱۳۸۲			سال ۱۳۸۱			عنوان محصول	نام کشور
درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن		
---	---	---	---	---	---	۶۹,۶	۳۴	۳۷,۳	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	ازبکستان
۴,۱	۲۴,۳	۱	۰,۴	۲,۳	۰,۱	۰,۴	۴,۸	۰,۲	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	امارات
---	---	---	---	---	---	۳۰	۷۱,۱	۱۶	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	ایتالیا
---	---	---	۲۸	۵,۵	۷,۲	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	آلمان
۱۲	۴,۴	۳	۶۷,۶	۶۳,۴	۱۷,۵	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	تایوان
---	---	---	۴	۲,۱	۱	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	چین
۸۳,۹	۲۵,۱۲	۲۱	---	---	---	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	سایر

ادامه جدول (۱۴): مهم‌ترین کشورهای مقصد واردات پلی‌پروپیلن

صادرات در سال ۱۳۸۵			صادرات در سال ۱۳۸۴			عنوان محصول	نام کشور
درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن		
---	---	---	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	ازبکستان
---	---	---	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	امارات
---	---	---	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	ایتالیا
---	---	---	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	آلمان
۱۰,۵	۱۱,۹	۵	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	تایوان
۲۳,۱	۱۸,۷	۱۱	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	چین
۶۶,۴	۸۸,۷	۳۱,۶	---	---	---	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	سایر

وزن: تن ارزش: هزاردلار

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۶)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی	

۴-۲- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه

میزان مصرف این محصول با استفاده از این فرمول محاسبه گردید:

$$\text{میزان صادرات} - \text{میزان واردات} + \text{میزان تولید} = \text{میزان مصرف}$$

بر اساس اطلاعات موجود میزان مصرف این محصول در سال ۱۳۸۵ در حدود ۴۸۲۹۵ تن برآورد می-
گردد.

۵- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ و امکان توسعه آن (چقدر به کجا صادر شده است).

جدول (۱۵): آمار صادرات الیاف پلی‌پروپیلن در سال‌های اخیر

سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۳		سال ۱۳۸۲		سال ۱۳۸۱		عنوان
ارزش	وزن									
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	فیلامتهاي تک رشتہ اي پلی‌پروپیلن (کد: ۵۴۰۴۱۲۰۰)
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	دسته الیاف پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۱۴۰۰۰)
۶,۳۰۵	۴,۰۳۹	۳,۵۹۹	۳,۲۴۷	۲,۵۱۹	۲,۹۶۲	۲,۹۹۰	۳,۸۵۰	۱,۹۱۰	۲,۴۷۳	الیاف سنتتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)

وزن: هزارتن ارزش: میلیون دلار

جدول (۱۶): مهم‌ترین کشورهای مقصد صادرات الیاف پلی‌پروپیلن

نام کشور	عنوان محصول	صادرات سال ۱۳۸۳		صادرات در سال ۱۳۸۲		صادرات در سال ۱۳۸۱		نام کشور		
		درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	
آلمان	الیاف سنتتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	۱۹,۲	۵۶۴,۲	۵۷۱,۳	۵۰	۱۴۶۴,۵	۱۹۲۹,۶	۷۱	۱۱۳۹,۴	۱۷۵۲
امارات	الیاف سنتتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	۰,۵	۲۴,۷	۱۳,۶	۱,۶	۶۲,۵	۶۱,۷	۴,۴	۲۱۷,۲	۱۰۷,۴
ایتالیا	الیاف سنتتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	۵۵,۲	۱۳۱۲,۶	۱۶۳۶,۷	۳۴,۴	۱۰۶۶,۱	۱۳۲۶,۴	۲۲,۴	۵۰۹	۵۵۳,۷۲۸
ازبکستان	الیاف سنتتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	۲۳,۷	۵۵۸,۶	۶۹۸,۴	۹,۵	۲۶۹,۳	۳۵۵,۳	۰,۵	۱۰,۱	۱۲,۸
سایر	الیاف سنتتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	۱,۴	۵۸,۵	۳۸,۹	۴,۵	۱۲۷,۸	۱۷۶,۱	۱,۷	۳۴,۱	۴۷,۴

وزن: هزار دلار ارزش: هزار تن

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۷)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

ادامه جدول (۱۶): مهم‌ترین کشورهای مقصد صادرات الیاف پلی‌پروپیلن

صادرات در سال ۱۳۸۵			صادرات در سال ۱۳۸۴			عنوان محصول	نام کشور
درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن		
۳۴,۸	۲۲۱۱,۹	۱۴۰۲,۶	۴,۳	۲۱۱,۵	۱۴۰,۷	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	آلمان
۷,۴	۵۱۰,۳	۲۹۴,۵	۰,۲	۱۰,۸	۶,۳	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	امارات
۲۸,۶	۱۷۴۱,۹	۱۱۵۱,۳	۴۶,۷	۱۶۱۳,۹	۱۵۱۱,۹	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	ایتالیا
۲۱,۲	۱۳۴۹,۸	۸۶۹,۴	۴۵,۸	۱۶۷۵,۸	۱۴۸۶,۷	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	ازبکستان
۸	۴۹۱,۳	۳۲۰,۹	۳	۸۷,۵	۱۰۱,۵	الیاف سنتیک غیریکسره پلی‌پروپیلن (کد: ۵۵۰۳۴۰۰۰)	سایر

وزن: تن ارزش: هزار دلار

۶- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم

با رشد جمعیت، نیاز روزافزون بشر به مواد اولیه مورد استفاده در صنایع مختلف روز به روز زیادتر می‌شود. در این میان نیاز به الیاف مصنوعی نیز در میان جوامع بشری رشد روزافزونی را نشان می‌دهد. در کشور ایران با وجود منابع نفتی عظیم به عنوان منبع اصلی مواد اولیه تولید الیاف مصنوعی امکان عرضه این محصولات را به کشورهای دیگر فراهم نموده است. بررسی آمار صادرات و واردات در خصوص الیاف پلی‌پروپیلن نشان می‌دهد که میزان صادرات این محصول بسیار بیشتر از واردات آن می‌باشد این نشان می‌دهد علی‌رغم تقاضای داخلی این محصولات و رفع آن توسط محصولات داخلی، امکان صدور این محصولات به کشورهای دیگر نیز وجود دارد.

بررسی میزان نیاز کشور به محصول مورد نظر در سال ۱۳۹۰ مستلزم برآورد تولید و مصرف در این سال می‌باشد. از این‌رو تخمین میزان تولید و مصرف در سال ۱۳۹۰ به صورت زیر انجام شد.

- تولید در سال ۱۳۹۰:

صنعت تولیدی کشور در هر محصول متکی بر واحدهای تولیدی در حال فعالیت و واحدهای در حال احداث می‌باشد. از این جهت تعیین میزان تولید محصول در سال ۱۳۹۰ علاوه بر میزان تولید حال حاضر واحدهای صنعتی، میزان تولید واحدهای در حال احداث که تا سال ۱۳۹۰ به بهره‌برداری می‌رسند نیز در نظر گرفته می‌شود. در برآورد تولید محصول فوق در واحدهای در دست اجرا برای سال ۱۳۹۰، در

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۸)		مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

خوش‌بینانه‌ترین حالت، حدود ۶۰ درصد ظرفیت واحدهای در دست اجرا با پیشرفت فیزیک ۱۰۰-۶۰ درصد و حدود ۳۰ درصد ظرفیت واحدهای در دست اجرا با پیشرفت فیزیکی ۲۰-۶۰ درصد در سال ۱۳۹۰ می‌باشد.

شایان ذکر است اغلب واحدهای با پیشرفت فیزیکی کمتر از ۲۰ درصد، در مرحله صدور مجوز بوده و به احتمال زیاد تا سال ۱۳۹۰ به مرحله بهره‌برداری نخواهد رسید.

۳۰ درصد ظرفیت واحدهای در دست اجرا با پیشرفت فیزیکی ۲۰ تا ۶۰ درصد	اجرا با پیشرفت فیزیکی کمتر از ۲۰ درصد	برآورد آمار تولید واحدهای
واحدهای در دست اجرا کنونی که در سال ۱۳۹۰ به بهره‌برداری رسیده‌اند	پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۰ درصد	
در سال ۱۳۹۰ به بهره‌برداری رسیده‌اند		

با توجه به موارد فوق تولید در سال ۱۳۹۰ از مجموع برآورد تولید در سال ۱۳۸۶ و برآورد تولید واحدهای در دست اجرا در سال ۱۳۹۰ به بهره‌برداری رسیده‌اند، می‌باشد که در این قسمت محاسبه می‌شود:

$$\text{برآورد آمار تولید واحدهای در دست اجرای کنونی} + \text{برآورد آمار تولید در سال ۱۳۸۶} = \text{برآورد آمار تولید در سال ۱۳۹۰} \text{ به بهره‌برداری رسیده‌اند}$$

$$11805 + 70980 = 182785 \text{ تن} = \text{برآورد آمار تولید در سال ۱۳۹۰}$$

- مصرف در سال ۱۳۹۰ :

در بحث‌های قبل میزان مصرف محصول در سال ۱۳۸۵ برآورد شده است. میزان مصرف کشور در محصول فوق علاوه بر پیشرفت‌های صورت گرفته در صنایع، به میزان رشد جمعیت و بالطبع آن رشد مصرف بستگی خواهد داشت. با توجه به برآوردهای صورت گرفته در خصوص جمعیت کشور در سال ۱۳۹۰ و میزان مصرف این محصول، فرض گردید که میزان مصرف این محصول هرساله حدود ۱۰ درصد افزایش می‌باید. از این‌رو برآورد مصرف این محصول در سال ۱۳۹۰ به صورت زیر به دست می‌آید:

$$77780 = 1385 \times 48295^{\frac{1}{1}} = \text{میزان مصرف در سال } 1385 \times (1+1)^{\frac{1}{1}} = \text{برآورد مصرف در سال } 1390$$

با توجه به برآورد میزان تولید و مصرف محصول ذکر شده، میزان ۵۰۰۵ تن محصول فوق مازاد بر نیاز می‌باشد.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۹)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه

آن با دیگر کشورها

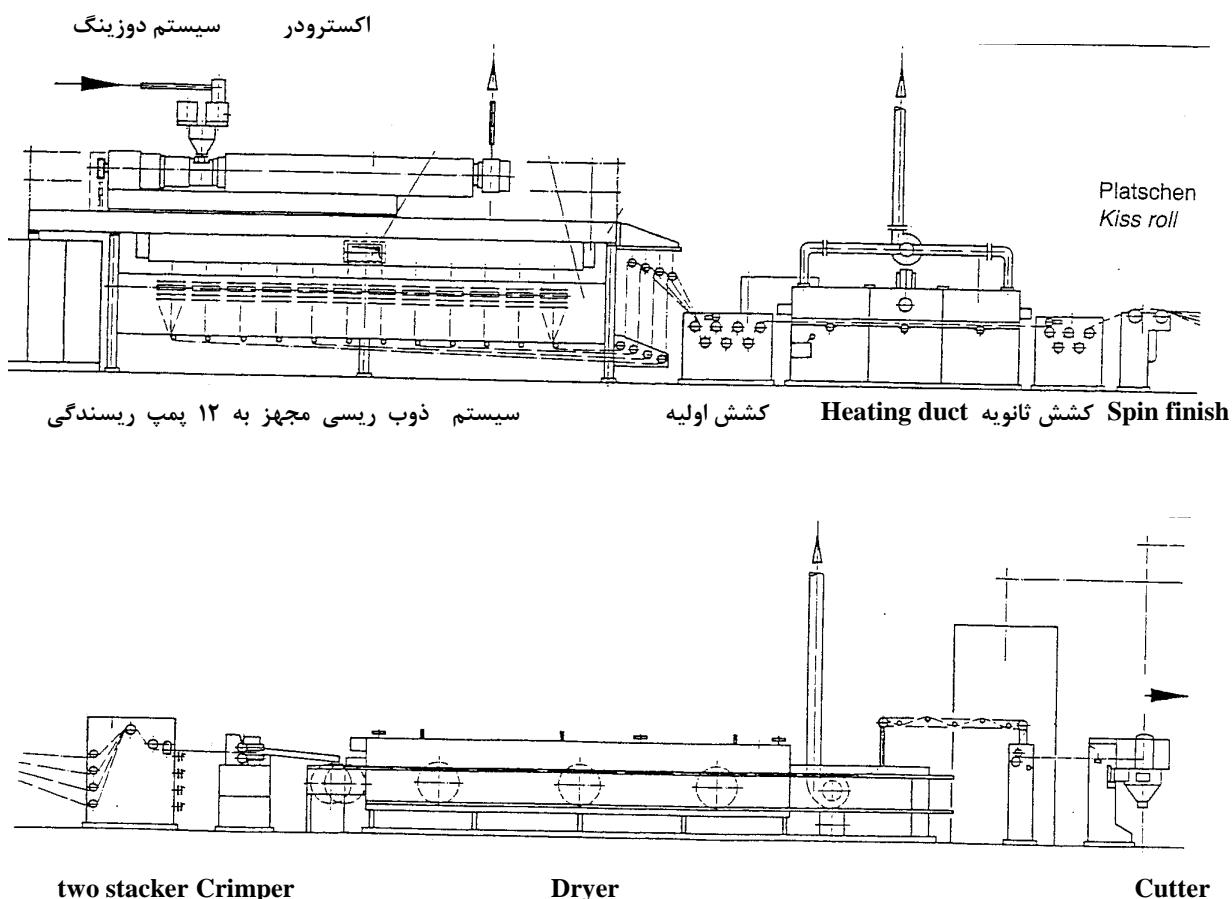
الیاف پلی‌پروپیلن که از طریق پلیمریزاسیون پروپیلن به صورت یک پلیمر خطی تهیه می‌گردند و به اختصار پ. پ نامیده می‌شوند و بعد از پیدا شدن کاتالیست زیگلر - ناتا تولید شدن. این کاتالیست تولید پلی‌پروپیلن ایزوتاکتیک که قادر به متبلور شدن می‌باشد را امکان‌پذیرساخت. خصوصیات پلی‌پروپیلن بافت رشد سریع آن در سطح بین‌المللی گردید.

در ذوب‌رسی پلی‌پروپیلن، مشابه دیگر الیاف ترمومپلاستیک مثل پلی‌استر و پلی‌آمید، وزن مولکولی متوسط، توزیع وزن مولکولی و همچنین شاخص جریان توده پلیمری مذاب (MFI)، خصوصیات الیاف تولید شده را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. به‌طور کلی افزایش وزن مولکولی پلیمر، افزایش استحکام الیاف توده شده را به همراه دارد.

این الیاف به روش ذوب‌رسی تهیه می‌گردند. در این روش، پلیمر به صورت گرانول از طریق تغذیه کننده (هاپر) وارد مارپیچی ذوب کننده شده و بر اثر گرمایش توسط مارپیچی ذوب می‌گردد. پلیمر مذاب سپس به کمک پمپ تغذیه از طریق فیلتر به رشته‌ساز تغذیه شده و پس از خروج از روزنه‌های رشته‌ساز تحت تأثیر نیروی کششی قرار می‌گیرد و با از دست دادن گرما به محیط اطراف خود جامد گردیده و سرانجام روی بسته‌های پیچیده شده و یا آنکه به صورت مداوم به بخش دیگر از خط تولید نهایی تغذیه می‌گردد. از آنجایی که پلی‌پروپیلن دارای گرمایی ویژه بالا ($16-2\text{ kj/kg.k}$) و ضریب هدایت گرمایی کم ($0.1-0.1/\text{m.s.k}$) می‌باشد، لذا طول منطقه سردکننده بعد از رشته‌ساز در مقایسه با الیافی مثل نایلون یا پلی‌استر، باید طویل‌تر انتخاب گردد. به‌همین ترتیب سرعت‌های تولید بالاتر به منطقه سردکننده طویل‌تری احتیاج دارند. از این‌رو، طول ستون ریسندگی ممکن است به ۱۰ متر برسد. با توجه به پایین‌تر بودن دمای ترانیسیون ثانویه الیاف الفینی از دمای اطاق، تبلور الیاف نه تنها در سرد شدن در ستون ریسندگی اولیه شکل می‌گیرد بلکه این فرآیند ممکن است بعداً هم روی بوبین ادامه پیدا کند. بنابراین شرایط انجماد در ستون ریسندگی و همچنین شرایط نگهداری بوبین پس از تولید، تبلور الیاف الفینی را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. تعداد روزنه‌های رشته‌سازهای تولیدکننده نخ‌های فیلامنتی ممکن است با توجه به تعداد فیلامنت‌های مورد احتیاج بین ۱۵۰-۱۰۰ نتغیر باشد. رشته‌سازهایی که برای تولید الیاف به منظور بریده شدن و مورد استفاده

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۰)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

قرار گرفتن به صورت کوتاه (استیپل) به کار گرفته می‌شوند ممکن است تا ۲۰۰۰۰ روزنه داشته باشند. شکل ۱ نمای کلی از دستگاه‌های مورد استفاده در خط تولید را نشان می‌دهد.

شکل ۱: نمای کلی از خط تولید الیاف پلی‌پروپیلن

با توجه به سرعت تولید، الیاف تولید شده ممکن است تا ۶ برابر طول اولیه خود کشیده شوند تا خواص مکانیکی مطلوب را به دست آورند. درجه کشش قابل کسب برای پلی‌پروپیلن پاراکریستالین بیشتر از پلی‌پروپیلن منوکلینیک می‌باشد. این تفاوت به مکانیک تغییر شکل مختلف برای ساختار منوکلینیک پاراکریستالین ربط داده شده است.

پلی‌پروپیلن ایزوتاکتیک در مقایسه با بیشتر پلیمرهای دیگر نسبتاً سریع متبلور می‌گردد. پلی‌لفین‌های خطی دیگر هم مشابه پلی‌پروپیلن عمل می‌نمایند. با توجه به سرعت بالای تبلور پلی‌اتیلن ایزوتاکتیک در مقایسه با بیشتر الیاف، در صورت لزوم به جلوگیری از تبلور کامل، لازم است که پلیمر بعد از خروج از رشتہ‌ساز سریعاً سرد گردد.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۱)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی

تشکیل نظم در الیاف پلی‌پروپیلن بعد از فاصله نسبتاً مشخصی از رشته‌ساز و کاهش دمای پلیمر مذاب به مقداری که آنرا به صورت نیمه جامد درآورد شروع می‌گردد. به عبارت دیگر تنش ریسندگی در بخش نیمه جامد به بعد از فیلامنت‌ها، در خط ریسندگی اولیه شکل می‌گیرد.

با اعمال کشش به الیاف بعد از ریسندگی اولیه، نظم داخلی آنها افزایش یافته و تبلور بیشتری شکل می‌گیرد. با توجه به دمای تبدیل شیشه‌ای پایین این نوع الیاف، کشش آنها با سرعت کم به مقدار ۳ تا ۸ برابر بدون گرمایش امکان‌پذیر است. کشش الیاف بدون گرمایش به کشش سرد معروف است. برای افزایش سرعت کشش، الیاف پلی‌پروپیلن حرارت داده می‌شوند. کشش همراه با گرمایش به کشش گرم معروف است. ساختار جدید بعد از کشش، معمولاً با سرد نمودن الیاف پایدار می‌گردد.

الیاف پلی‌پروپیلن با توجه به قسمت ارزان‌تر آنها نسبت به الیاف دیگر برای طیف گسترده‌ای از کاربردها مورد استفاده قرار گرفته‌اند. به عنوان مثال، نخ کفپوش‌های از نوع تافتینگ، نخ خامه قالی، الیاف کفپوش‌های نمدی، کاربردهای نساجی الیاف پلی‌پروپیلن را تشکیل می‌دهند. کاربردهای صنعتی پلی‌پروپیلن را طناب، منسوجات کشاورزی و فیلتر، منسوجات عمرانی (کاربرد در عمران)، گونی، توری و مواد دیگری تشکیل می‌دهند.

دستگاههای تولید کننده این الیاف در کشور، مشابه دستگاههایی است که در کشورهای دیگر استفاده می‌گردد. این دستگاهها تنوع زیادی داشته و نوع دستگاه مصرفی در کشور بستگی به نوع محصول و کیفیت مورد انتظار نهایی بر اساس نوع کاربرد آن می‌باشد. البته این امکان وجود دارد که زمان استفاده از برخی دستگاهها در کشور سازنده آن و کشورهای مصرف کننده نظری کشور ما با یک فاصله زمانی صورت پذیرد.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۲)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی

۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم (به شکل اجمالی) در فرآیند

تولید محصول

با توجه به این که تکنولوژی تولید ماشین آلات تولید الیاف پلی پروپیلن خارجی می‌باشد، از این رو در صورت واردات خط تولید، امکان تولید محصولات با کیفیت روز دنیا تولید نمود. اما چنانچه فاصله زمانی بین تاریخ تولید و زمان مصرف این تجهیزات زیاد باشد امکان تولید محصولات با کیفیت مناسب فراهم نمی‌شود و حتی میزان تولید به علت عدم فراهم شدن قطعات یدکی معیوب که به مرور زمان در خط تولید حاصل می‌شود، وجود نخواهد داشت.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۳)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی شامل برآورد حجم سرمایه‌گذاری ثابت به تفکیک ریالی و ارزی (با استفاده از اطلاعات واحدهای موجود، در دست اجراء، UNIDO و اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی جهانی، شرکت‌های فروشنده تکنولوژی و تجهیزات و ...)

در این بخش بررسی‌های پارامترهای مهم اقتصادی احداث یک واحد صنعتی تولید الیاف پلی‌پروپیلن با حداقل ظرفیت اقتصادی نظیر؛ برآورد هزینه‌های ثابت و در گردش مورد نیاز واحد، نقطه سر به سر، سرانه سرمایه‌گذاری و ... انجام می‌گیرد. برای این منظور ابتدا برنامه سالیانه تولید واحد مورد نظر، بر اساس مشخصات فنی ماشین‌آلات خط تولید، برآورد می‌شود که در جدول زیر ارائه شده است. لازم به ذکر است؛ تولید سالیانه بر اساس تعداد ۳ شیفت کاری ۸ ساعته برای ۳۶۵ روز کاری محاسبه گردیده است.

جدول (۱۷): برنامه سالیانه تولید

نوع	شرح	واحد	ظرفیت سالیانه	قیمت فروش واحد (ریال)	کل ارزش فروش (میلیون ریال)
۱	الیاف پلی‌پروپیلن	تن	۹۵۰۰	۱۶۵۰۰	۱۵۶۷۵۰
مجموع (میلیون ریال)					۱۵۶۷۵۰

۱-۵- اطلاعات مربوط به سرمایه ثابت طرح

سرمایه ثابت به آن دسته از دارائی‌ها اطلاق می‌شود که دارای طبیعتی ماندگار داشته که در جریان عملیات واحد تولیدی از آنها استفاده می‌شود. این دارائی‌ها شامل زمین، ساختمان، وسایل نقلیه، ماشین‌آلات تولید، تأسیسات جانبی و ... می‌باشد که در ادامه هریک از آنها برای واحد تولیدی الیاف پلی‌پروپیلن محاسبه می‌شود.

۱-۵-۱- هزینه‌های زمین و ساختمان سازی

برای محاسبه هزینه‌های تهیه زمین و ساختمان‌های مورد نیاز این واحد، لازم است اندازه بناهای مورد نیاز از قبیل؛ سالن تولید، انبارها، ساختمان‌های اداری، محوطه، پارکینگ و ... برآورد شود. سپس مقدار زمین

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	مرداد ۱۳۸۷
مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	صفحه (۲۴)	

مورد نیاز برای احداث بناها با در نظر گرفتن توسعه طرح در آینده، محاسبه شود. در جداول زیر مقدار زمین و انواع بناهای مورد نیاز، برآورد و هزینه‌های تهیه آنها محاسبه شده است.

جدول (۱۸): هزینه‌های زمین

ردیف	شرح	بعضی از ابعاد (متر مربع)	بهای هر متر مربع (ریال)	جمع (میلیون ریال)
۱	زمین سالن‌های تولید و انبار	۱۶۰۰	۲۰۰/۰۰۰	۳۲۰
۲	زمین ساختمان‌های اداری، خدماتی و عمومی	۱۰۰		۲۰
۳	زمین محوطه	۱۵۰۰		۳۰۰
۴	زمین توسعه طرح	۱۲۰۰		۲۴۰
جمع زمین مورد نیاز (متر مربع)		۴/۴۰۰	مجموع (میلیون ریال)	۸۸۰

جدول (۱۹): هزینه‌های ساختمان‌سازی

ردیف	شرح	مساحت (مترمربع)	بهای هر متر مربع (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	سوله خط تولید	۱۲۰۰	۱/۷۵۰/۰۰۰	۲/۱۰۰
۲	انبارها	۴۰۰	۱/۲۵۰/۰۰۰	۵۰۰
۳	ساختمان‌های اداری، خدماتی و عمومی	۱۰۰	۲/۵۰۰/۰۰۰	۲۵
۴	محوطه‌سازی، خیابان کشی، پارکینگ و فضای سبز	۱۵۰۰	۱۵۰/۰۰۰	۲۲۵
۵	دیوارکشی	۵۰۰	۳۰۰/۰۰۰	۱۵
مجموع (میلیون ریال)				۲/۸۶۵

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۵)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی

۲-۵- هزینه ماشین آلات و تجهیزات خط تولید

خط تولید الیاف پلی پروپیلن شامل اجزاء زیر می باشد:

۱- سیلو ذخیره چیپس پلی پروپیلن

۲- تجهیزات انتقال با استفاده از مکش، تغذیه و دوزینگ مواد اولیه (شامل چیپس پلی پروپیلن و مستریج).

۳- اکسترودر به قطر mm ۱۸۰ و D/L = ۳۰، حداکثر به ظرفیت تولید ۸۰۰ کیلوگرم در ساعت و مجهز به هیترهای الکتریکی جهت گرم نمودن زون هی حرارتی.

۴- سیستم ذوب ریسی مجهرز به سیستم گرمایش Dowtherm و دارای ۱۲ عدد پمپ ریسندگی هر یک به ظرفیت حدود cc/rev . ۶۴/۷۸

۵- سیستم انتقال و سیر کوله لعب ریسندگی (Spin Finish) همراه با مخازن ۱۱۵۰ لیتر، میکسر، پمپ های انتقال و سیر کوله.

۶- دستگاه کشش اولیه مجهرز به ۷ غلتک دو جداره با سیستم سیر کوله آبگرم و کنترل دما، ناحیه گرم کننده با سیستم گرم شونه توسط بخار (Heating duct) و سیستم کشش ثانویه مجهرز به ۵ غلتک کشش سرد.

۷- کریمپر از نوع استافر باکس با سیستم سیر کوله آبگرم در غلتکها و ناحیه تراکم همراه با یک دستگاه Two stacker برای جمع آوری دسته های مجهرز به سیستم های کنترل سرعت، تغذیه اضافه و سنکرون جهت میزان کشش الیاف.

۹- خشک کن مداوم مجهرز به سیستم گرم کننده با بخار غیر مستقیم و سیستم کنترل دما و سرعت.

۱۰- دستگاه کاتر مداوم الیاف مجهرز به چرخ برش الیاف به طولهای مختلف با امکان برش به طول ثابت یا متغیر، مکانیزم کنترل فشار برش و چشم الکترونیکی.

این هزینه‌ها براساس استعلام صورت گرفته از شرکت‌های مهم تولید کننده یا نمایندگی‌های معتبر برآورد می‌گردد. همچنین هزینه‌های جانبی تهیه ماشین‌آلات، شامل؛ هزینه‌های حمل و نقل، نصب و راهاندازی، عوارض گمرکی و ... نیز محاسبه می‌شود. در جدول زیر فهرست ماشین‌آلات تولیدی و تعداد مورد

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	مرداد ۱۳۸۷
مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی		صفحه (۲۶)

نیاز آن در خط تولید ارائه شده است و براساس قیمت‌های اخذ شده، هزینه‌های اصلی و جانبی تهیه ماشین‌آلات و تجهیزات، محاسبه گردیده است.

جدول (۲۰): هزینه ماشین‌آلات خط تولید

هزینه کل (میلیون ریال)	قیمت واحد		تعداد	شرح	ردیف
	هزینه به دلار	هزینه به ریال			
۷۶۹۰	۴۰۹۰۰	---	۲ خط	ماشین‌آلات خط تولید	۱
۳۸۴	۴۰۸۵۰	---	---	سایر لوازم و متعلقات خط تولید (۵ درصد کل)	۲
۷۷۰	۸۱۹۱۵	---	---	هزینه حمل و نقل، خرید خارجی، نصب و راهندازی (۰ درصد کل)	۳
۸۸۴۴	مجموع (میلیون ریال)				

۳-۵-۵- هزینه‌های تأسیسات

هر واحد تولیدی، علاوه بر دستگاه‌های اصلی خط تولید، جهت تکمیل یا بهبود فرآیندها، نیاز به تجهیزات و تأسیسات جانبی، نظیر؛ تأسیسات گرمایش و سرمایش، آب، برق، دیگ بخار، کمپرسور، تأسیسات اطفاء حریق و ... خواهد داشت. انتخاب این موارد با توجه به ویژگی‌های فرآیند و محدودیت‌های منطقه‌ای و زیستمحیطی انجام می‌گیرد. تأسیسات و تجهیزات مورد نیاز این طرح و هزینه‌های تهیه آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۲۱): هزینه‌های تأسیسات

هزینه (میلیون ریال)	شرح	ردیف
۱/۱۰۰	تأسیسات سرمایش و گرمایش	۱
۱۵۰	تأسیسات اطفاء حریق	۲
۱۵۰	تأسیسات آب و فاضلاب	۳
۱/۴۰۰	مجموع (میلیون ریال)	

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۷)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۴-۱-۵- هزینه لوازم اداری و خدماتی

واحدهای اداری و خدماتی هر واحد تولید نیاز به لوازم و تجهیزات خاص خود را دارند که برای واحد تولید الیاف پلی‌پروپیلن در جدول زیر برآورد شده است.

جدول (۲۲): هزینه لوازم اداری و خدماتی

ردیف	شرح	تعداد	قيمت واحد (ريال)	جمع هزینه (مليون ريال)
۱	میز و صندلی	۱۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۱۵
۲	دستگاه فتوکپی	۱	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰
۳	کامپیوتر و لوازم جانبی	۴	۱۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۰
۴	تجهیزات اداری	۴سری	۱/۰۰۰/۰۰۰	۴۰
۵	خودرو سبک	۲	۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۰
۶	خودرو سنگین	۲	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۰۰۰
مجموع (مليون ريال)				۱۳۱۵

۴-۱-۵- هزینه‌های خرید حق انشعباب

هر واحد تولیدی برای شروع فعالیت و ادامه آن، نیاز به آب، برق، گاز، ارتباطات و ... دارد. در جدول زیر، هزینه خرید انشعباب‌های برق، گاز، تلفن براساس ظرفیت مورد نیاز واحد تولید الیاف پلی‌پروپیلن ارائه شده است.

جدول (۲۳): حق انشعباب

ردیف	شرح	واحد	ظرفیت موردنیاز	قيمت واحد (ريال)	هزینه کل (مليون ريال)
۱	انشعاب برق	رشته	۸۰۰ آمپر	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰۰
۲	انشعاب آب	اینج	۲ اینچ	۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰
۳	انشعاب مخابرات	خط	تلفن	۲/۰۰۰/۰۰۰	۱۰
۴	انشعاب گاز	اینج	۲ اینچ	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۰
مجموع (مليون ريال)					۵۹۰

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۸)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۶-۵- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

هزینه‌های قبل از بهره‌برداری شامل مطالعات اولیه، اخذ مجوزها، هزینه‌های آموزش پرسنل و راهاندازی آزمایشی و... می‌باشد که در جدول زیر، برآورد شده است.

جدول (۲۴): هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

ردیف	عنوان	هزینه (میلیون ریال)
۱	مطالعات اولیه و اخذ مجوزهای لازم	۲۰۰
۲	آموزش پرسنل	۳۰
۳	راهاندازی آزمایشی	۲۰۰
مجموع (میلیون ریال)		۴۳۰

با توجه به جداول (۱۸) الی (۲۴) کلیه هزینه‌های ثابت مورد نیاز برای احداث طرح برآورد گردید که در جدول زیر به‌طور خلاصه کل سرمایه ثابت مورد نیاز طرح ارائه شده است.

جدول (۲۵): جمع‌بندی سرمایه‌گذاری ثابت طرح

ردیف	عنوان هزینه	هزینه
#	دollar	میلیون ریال
۱	زمین	---
۲	ساختمان‌سازی	۲۸۶۵
۳	تأسیسات	۱۴۰۰
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱۳۱۵
۵	ماشین‌آلات تولیدی	۹۴۰۷۶۵
۶	حق انشعاب	۵۹۰
۷	هزینه‌های قبل از بهره‌برداری	۴۳۰
۸	پیش‌بینی نشده (۳ درصد)	۴۹۰
جمع		۹۴۰۷۶۵
مجموع (میلیون ریال)		۱۶/۸۱۴

قیمت هر دلار مبلغ ۹۴۰۰ ریلا در نظر گرفته شده است.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۹)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

۵-۲- هزینه‌های سالیانه

علاوه بر سرمایه‌گذاری مورد نیاز جهت احداث و راهاندازی واحد، یک سری از هزینه‌ها بایستی به صورت سالانه براساس تولید محصول انجام شود. این هزینه‌ها شامل تهیه مواد اولیه، نیروی انسانی، انرژی مصرفی، هزینه استهلاک تجهیزات، ماشین‌آلات و ساختمان‌ها، هزینه تعمیرات و نگهداری، هزینه‌های فروش محصولات، هزینه تسهیلات دریافتی، بیمه و ... می‌باشد. در جداول زیر هزینه‌های سالیانه هریک از این موارد برآورد شده است.

جدول (۲۶): هزینه سالیانه مواد اولیه

ردیف	شرح	واحد	محل تأمین	قیمت واحد		مصرف سالیانه (تن)	قیمت کل (میلیون ریال)
				دلار	ریال		
۱	چیپس پلی‌پروپیلن کیلو گرم	داخلی	۱۳/۰۰۰	---	۱۰۰۰	۱۳۰/۰۰۰	۱۰۰۰
۲	روغن spin finish کیلو گرم	داخلی	۱۰۰۰۰	---	۴۰۰	۴/۰۰۰	۴۰۰
مجموع (میلیون ریال)							۱۳۴/۰۰۰

جدول (۲۷): هزینه سالیانه نیروی انسانی

ردیف	شرح	تعداد	حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق و مزایای سالیانه معادل ۱۴ ماه (میلیون ریال)
۱	مدیر ارشد	۱	۸/۰۰۰/۰۰۰	۱۱۲
۲	مدیر واحدها	۳	۶/۰۰۰/۰۰۰	۲۵۲
۳	مدیر فروش	۱	۵/۰۰۰/۰۰۰	۷۰
۴	پرسنل تولیدی (تکنسین)	۶	۳/۰۰۰/۰۰۰	۲۵۲
۵	پرسنل حسابداری	۱	۳/۰۰۰/۰۰۰	۴۲
۶	کارگر ماهر	۹	۳/۰۰۰/۰۰۰	۳۷۸
۷	کارگر ساده و نگهبان	۱۰	۲/۵۰۰/۰۰۰	۳۵۰
۸	انباردار	۳	۲/۵۰۰/۰۰۰	۱۰۵
۹	خدماتی	۳	۲/۵۰۰/۰۰۰	۱۰۵
مجموع (میلیون ریال)				
۱/۶۶۶				

صفحه (۳۰)	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی مرداد ۱۳۸۷
	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

جدول (۲۸): مصرف سالیانه آب، برق، سوخت و ارتباطات

ردیف	شرح	واحد	مصرف روزانه	قیمت واحد (ریال)	تعداد روز کاری	هزینه سالیانه (میلیون ریال)	
۱	برق مصرفی	کیلووات	۸۰۰	۲۵۰	۳۶۵	۷۳	
۲	آب مصرفی	متر مربع	۲۷,۴	۳۰۰۰		۳۰	
۳	تلفن	-	-	-		۲۰	
۴	سوخت(گازوئیل)	لیتر	۵۰۰	۲۵۰	۳۰۰	۳۸	
۵	سوخت(بنزین)	لیتر	۱۳	۱۰۰۰		۴	
مجموع (میلیون ریال)							
۱۶۵							

جدول (۲۹): استهلاک سالیانه ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان‌ها

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ استهلاک (%)	هزینه استهلاک (میلیون ریال)
۱	ساختمان‌ها، محوطه و ...	۲۸۳۸	۵	۱۴۲
۲	ماشین‌آلات خط تولید	۸۸۴۴	۱۰	۸۸۵
۳	تأسیسات	۱۷۰۰	۱۰	۱۷۰
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱۳۱۵	۱۵	۱۹۷
مجموع (میلیون ریال)				
۱۳۹۴				

جدول (۳۰): تعمیرات و نگهداری سالیانه ماشین‌آلات، تجهیزات مورد نیاز

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ استهلاک (%)	هزینه استهلاک (میلیون ریال)
۱	ساختمان	۲۸۳۸	۵	۱۴۲
۲	ماشین‌آلات خط تولید	۸۸۴۴	۱۰	۸۸۵
۳	تأسیسات	۱۷۰۰	۷	۱۲۰
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱۳۱۵	۱۰	۱۳۱
مجموع (میلیون ریال)				
۱۲۷۸				

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	مرداد ۱۳۸۷
مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی		صفحه (۳۱)

جدول (۳۱): سود تسهیلات دریافتی

ردیف	شرح	مقدار (میلیون ریال)	نرخ سود (٪)	سود سالیانه (میلیون ریال)
۱	تسهیلات بلند مدت	۱۱/۸۰۰	۱۰	۵۹۰
۲	تسهیلات کوتاه مدت	۷/۰۰۰	۱۲	۸۴۰
مجموع (میلیون ریال)				۱/۴۳۰

جدول (۳۲): هزینه‌های سالیانه

ردیف	شرح	هزینه سالیانه میلیون ریال	دلار	هزینه سالیانه
۱	مواد اولیه	۱۳۴/۰۰۰	---	---
۲	نیروی انسانی	۱/۶۶۶	---	---
۳	آب، برق، تلفن و سوخت	۱۶۵	---	---
۴	استهلاک ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان‌ها	۱/۳۹۴	---	---
۵	تعمیرات و نگهداری ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان	۱/۲۷۸	---	---
۶	هزینه تسهیلات دریافتی	۱/۴۳۰	---	---
۷	هزینه‌های فروش (۱۱ درصد کل فروش)	۱/۷۰۰	---	---
۸	هزینه بیمه کارخانه (۰/۲ درصد)	۳۰	---	---
۹	پیش‌بین نشده (۳ درصد)	۴/۲۰۰	---	---
جمع				۱۴۵/۹۱۱
مجموع (میلیون ریال)				۱۴۵/۹۱۱

۳-۵- سرمایه در گردش مورد نیاز طرح

سرمایه در گردش به نقدینگی اطلاق می‌شود که برای تهیه مواد و ملزمات مورد نیاز در جریان تولید نظیر مواد اولیه، نیروی انسانی و ... هزینه می‌شود و به‌طور کلی شامل سرمایه‌ای است که باید کلیه هزینه‌های جاری واحد تولیدی را پوشش دهد و لازم است در هر زمان در دسترس باشد. مقدار سرمایه در

صفحه (۳۲)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	مرداد ۱۳۸۷

گرددش بستگی به توان بازرگانی و مدیریتی واحد تولیدی دارد به طور مثال اگر امکان دسترسی سریع به مواد اولیه در هر زمان وجود داشته باشد، نیاز کمتری به سرمایه برای تهیه آن است و بر عکس در صورت طولانی بودن فرآیند دسترسی به آن، سرمایه در گرددش برای خرید افزایش می‌یابد چراکه لازم است مواد مورد نیاز برای زمان بیشتری سفارش داده شود.

به طور معمول حداقل سرمایه در گرددش مورد نیاز، معادل ۲۰ الی ۲۵ درصد کل هزینه‌های جاری سالیانه واحد تولیدی (معادل هزینه‌های ۲ الی ۳ ماه) است. این مسئله برای مواد اولیه خارجی که ممکن است فرآیند سفارش و خرید آن طولانی باشد دوازده ماه در نظر گرفته می‌شود تا ریسک توقف خط تولید به علت فقدان مواد اولیه کاهش یابد. در جدول زیر سرمایه در گرددش مورد نیاز برای انجام مطلوب جریان تولید محصول محاسبه شده است.

جدول (۳۳): برآورد سرمایه در گرددش مورد نیاز

ارزش کل		مقدار مورد نیاز	شرح	ردیف
دلار	میلیون ریال			
---	۱۱/۰۰۰	۱ ماه	مواد اولیه داخلی	۱
---	۲۷۸	۲ ماه	حقوق و مزایای کارکنان	۲
---	۲۸	۲ ماه	آب و برق، تلفن و سوخت	۳
---	۲۱۳	۲ ماه	تعمیرات و نگهداری	۴
---	۲۳۲	۲ ماه	استهلاک	۵
---	۲۳۸	۲ ماه	تسهیلات دریافتی	۶
---	۱/۰۰۰	۲ ماه	هزینه‌های فروش، بیمه، پیش‌بینی نشده	۷
---	۱۲/۹۸۹	جمع		
۱۲/۹۸۹		مجموع (میلیون ریال)		

۴-۵- کل سرمایه مورد نیاز طرح

کل سرمایه مورد نیاز برای احداث واحد تولید الیاف پلی‌پروپیلن شامل دو جزء سرمایه ثابت (جدول ۲۵) و سرمایه در گرددش (جدول ۳۳) است که به طور خلاصه در جدول (۳۴) ارائه شده است.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۳)	مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

جدول (۳۴): سرمایه‌گذاری کل

ردیف	شرح	ارزش کل (میلیون ریال)
۱	سرمایه ثابت	۱۶/۸۱۴
۲	سرمایه در گردش	۱۲/۹۸۹
	مجموع (میلیون ریال)	۲۹/۸۰۳

– نحوه تأمین سرمایه

برای تأمین سرمایه مورد نیاز طرح، از تسهیلات بلندمدت (۵-۵ ساله) برای تأمین ۷۰ درصد سرمایه ثابت مورد نیاز و از تسهیلات کوتاه مدت (۱۲-۶ ماهه) برای تأمین ۵۰ درصد سرمایه در گردش مورد نیاز استفاده می‌شود.

جدول (۳۵): نحوه تأمین سرمایه

سهم سرمایه‌گذاران (میلیون ریال)	تسهیلات بانکی		مبلغ (میلیون ریال)	نوع سرمایه
	مقدار (میلیون ریال)	سهم (درصد)		
۵/۰۱۴	۱۱/۸۰۰	۷۰	۱۶/۸۱۴	سرمایه ثابت
۵/۹۸۹	۷/۰۰۰	۵۰	۱۲/۹۸۹	سرمایه در گردش
مجموع (میلیون ریال)				۱۸/۸۰۰

۶-۵- شاخص‌های اقتصادی طرح

پس از ارائه جداول مالی سرمایه، هزینه و درآمد، جهت بررسی بیشتر مسائل اقتصادی طرح، لازم است شاخص‌های مهم مرتبط، از قبیل؛ قیمت تمام شده، سود ناخالص سالیانه، نرخ برگشت سرمایه، مدت زمان بازگشت سرمایه، درصد تولید در نقطه سر به سر، درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل، سرانه سرمایه‌گذاری ثابت و ... برای مقاضیان سرمایه‌گذاری طرح تولید پلی‌پروپیلن محاسبه شود که در ادامه ارائه می‌شود.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۴)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

- قیمت تمام شده:

$$\frac{\text{هزینه سالیانه}}{\text{مقدار تولید سالیانه}} = \frac{1459110000}{9500000} = \text{قیمت تمام شده واحد کالا} \Rightarrow$$

ریال ۱۵۳۶۰ = قیمت تمام شده واحد کالا

- سود ناخالص سالیانه:

میلیون ریال ۱۰/۸۳۹ = سود ناخالص سالیانه $\Rightarrow$ هزینه کل - فروش کل = سود ناخالص سالیانه

- درصد سود سالیانه به هزینه کل و فروش کل:

$$\frac{\text{درصد } ۷,۴۳}{\text{هزینه تولید سالیانه}} = \frac{\text{سود سالیانه به هزینه کل}}{\text{درصد سود سالیانه به هزینه کل}} \times 100 \Rightarrow$$

$$\frac{\text{درصد } ۶,۹۲}{\text{فروش کل}} = \frac{\text{سود سالیانه فروش کل}}{\text{درصد سود سالیانه به فروش}} \times 100$$

- نرخ برگشت سالیانه سرمایه:

$$\frac{\text{درصد } ۳۶,۴}{\text{سرمایه‌گذاری کل}} = \frac{\text{سود ناخالص سالیانه}}{\text{درصد برگشت سالیانه سرمایه}} \times 100 \Rightarrow$$

- مدت زمان بازگشت سرمایه

$$\text{سال } ۲,۷۵ = \frac{100}{\text{درصد برگشت سالیانه سرمایه}}$$

= مدت زمان بازگشت سرمایه

- درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل:

$$\frac{\text{معادل ریالی سرمایه‌گذاری ارزی}}{\text{سرمایه‌گذاری کل}} \times 100 = \frac{\text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی}}{\text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی}} \times 100$$

$$\text{درصد } ۲۹,۶۷ = \frac{\text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی}}{\text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی}} \times 100$$

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۵)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

– سرمایه‌گذاری ثابت سرانه:

$$\frac{\text{سرمایه‌گذاری ثابت}}{\text{تعداد کل پرسنل}} = \frac{\text{سرمایه‌گذاری ثابت سرانه}}{\text{سرمایه‌گذاری ثابت سرانه}} \Rightarrow \text{میلیون ریال } ۴۵۴$$

– سرمایه‌گذاری کل سرانه:

$$\frac{\text{سرمایه‌گذاری کل}}{\text{تعداد کل پرسنل}} = \frac{\text{سرمایه‌گذاری کل سرانه}}{\text{سرمایه‌گذاری کل سرانه}} \Rightarrow \text{میلیون ریال } ۸۰۵$$

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۶)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تأمین آن از خارج یا داخل کشور قیمت ارزی و ریالی آن و بررسی تحولات اساسی در روند تأمین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده

بر اساس ظرفیت واحد تولیدی میزان مواد اولیه که به صورت چیپس پلی‌پروپیلن مورد نیاز می‌باشد. از آنجایی که در فرآیند تولید قسمتی از مواد اولیه به عنوان ضایعات از خط تولید خارج می‌شود. به همین منظور در یک واحد ۱۰۰۰۰ تن در سال نیاز به ۱۰۰۰۰ تن چیپس نیاز می‌باشد. با در نظر گرفتن حدود ۵ درصد ضایعات، در حدود ۵۰۰ تن ضایعات از فرآیند تولید خارج می‌شود. مواد اولیه این الیاف به طور کامل در کشور تولید می‌شود و پتروشیمی اراک یکی از معروف ترین تولید گنندگان آن می‌باشد. قیمت چیپس داخلی در حدود ۱۳۰۰۰ ریال می‌باشد و استفاده از منابع داخلی مقرن به صرفته تر از واردات آن می‌باشد به دلیل اینکه منابع اولیه به راحتی در دسترس بوده و منابع آن به اندازه کافی موجود می‌باشد. مواد اولیه در گذشته به دلیل سرمایه گذاری ناچیز در صنعت پتروشیمی نسب حال دشوار تر و ناچیز تر قابل تهیه بود. اما امروزه به دلیل وجود منابع نفتی فراوان در کشور و سرمایه گذاری های وسیع صورت گرفته در بخش پتروشیمی، امکان تهیه مواد اولیه آن در کشور وجود داشته و هیچ مشکلی در این خصوص وجود ندارد. البته مشکل موجود در این خصوص گرانتر شدن قیمت نفت در سالهای اخیر می‌باشد که به التبع آن قیمت محصولات زیر دست آن نیز تاثیر می‌پذیرد.

در خصوص روغن معروف به spin finish مصرفی در خط تولید نیز می‌توان این مطالب را بیان نمود که این محصولات نیز به دلیل اینکه مشتقات نفتی هستند، امکان تولید و عرضه آن در کشور وجود داشته و نگرانی از این بابت در کشور وجود ندارد.

۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

به منضور انتخاب مکان مناسب جهت سرمایه گذاری و احداث کارخانه تولیدی پارامترهای متفاوتی نظیر مواد اولیه، بازار هدف، نیروس انسانی و متخصص و امکان دسترسی به سیستم حمل و نقل سراسری موثر می باشد که به تفصیر در این قسمت توضیح داده می شود.

*بازار مواد اولیه:

اولین پارامتر در بررسی شرایط سرمایه گذاری در خصوص یک محصول سهولت دسترسی به منابع تامین کننده مواد اولیه و قیمت ارزان تر آن می باشد. با توجه به اینکه مواد اولیه مورد نیاز در این صنعت از کارخانجات پتروشیمی تامین می گردد، در صورتی که اولویت سهولت تامین مواد اولیه مورد نظر باشد باشد، استانهای دارای شرکت های پتروشیمی نظیر استانهای جنوبی و استان مرکزی اولویت اصلی قرار می گیرد.

*بازار هدف:

اینگونه محصولات بیشتر در صنعت نساجی مورد استفاده قرار می گیرد. به همین دلیل استانهایی که کارخانجات صنایع نساجی در آن مرکز هستند نظیر تهران، اصفهان، قزوین سمنان، مناطق مطلوب جهت احداث این کارخانجات به حساب می آیند.

*نیروی انسانی:

در این مورد شهرها و استانهایی که نیروی متخصص بیشتری را در اختیار داشته از اولویت های سرمایه گزاری می باشد. در این خصوص میتوان به شهرهای تهران، یزد، اصفهان و رشت اشاره نمود که بدلیل وجود رشته های دانشگاهی مرتبط با صنعت تولید الیاف از اولویت برخوردار هستند.

در مجموع با توجه به در نظر گرفتن تمامی شرایط فوق اولویت سرمایه گزاری عبارتند از :
تهران، اصفهان، مرکزی، سمنان و خوزستان.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح های صنعتی
صفحه (۳۸)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۸- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال

با توجه به برآوردهای صورت پذیرفته این صنعت به طور مستقیم برای حدود ۴۰ نفر ایجاد اشتغال می‌نماید. از آنجایی که این محصول در صنایع نساجی که یکی از صنایع بزرگ در خصوص اشتغال می‌باشد، مورد استفاده قرار می‌گیرد میتواند فرصت‌های اشتغال زیادی را در این خصوص ایجاد نماید. جدول ۳۶ لیست تخصص‌های مورد نیاز در این واحد تولیدی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۶: تخصص و تجربه افراد مورد نیز در واحد تولیدی

عنوان شغلی	تعداد- نفر (برای سه شیفت کاری)	تخصص مورد نیاز
مدیر ارشد	۱	کارشناسی یا کارشناسی ارشد رشته مهندسی صنایع، مدیریت، یا مدیرت نساجی با تجربه حداقل ۱۰ سال فعالیت مرتبط
مدیر واحدها	۳	کارشناسی یا کرجشناسی ارشد مهندسی نساجی با تجربه حداقل ۵ سال فعالیت مرتبط
مدیر امور مالی و فروش	۲	کارشناسی یا کارشناسی ارشد رشته مهندسی صنایع، بازاریابی، بازرگانی یا حسابداری با تجربه حداقل ۱۰ سال فعالیت مرتبط
پرسنل تولیدی (تکنسین)	۶	کارداهن نساجی و مکانیک با تجربه حداقل ۵ سال آشنایی با دستگاه‌های خط تولید
پرسنل حسابداری	۱	کارشناسی یا کارشناسی ارشد حسابداری با تجربه حداقل ۵ سال فعالیت مرتبط
کارگر ماهر	۹	فوق دیپلم یا دیپلم نساجی با تجربه ۳ سال تجربه مفید
کارگر ساده و نگهدارنگ	۱۷	دیپلم با الویت رشته‌های فنی حرفه‌ای و دارا بودن گواهی‌نامه رانندگی
انبار دار	۳	دیپلم ریاضی، تجربی، حسابداری
خدماتی	۳	دیپلم با گواهی‌نامه رانندگی

۹- بررسی و تعیین میزان تأمین آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی (راه- راه‌آهن - فرودگاه - بندر ...) و چگونگی امکان تأمین آنها در منطقه مناسب برای اجرای طرح

برق:

برق مورد نیاز در واحد مهمترین پارامتر مورد نیاز در فرآیند تولید می‌باشد. از آنجایی که الکتروموتورهای مورد استفاده به گونه‌ای طراحی شده است که با دقت بالا استفاده شوند از این رو تأمین برق مناسب در این قسمت امری ضروری است. از کل برق مورد استفاده در واحد قسمت اعضم آن در خط تولید استفاده می‌گردد. قسمت دیگر این برق در تاسیسات کارخانه مورد استفاده قرار می‌گیرد. در نهایت روشنایی خط تولید، محوطه و اتفاقهای دیگر نیز بخش دیگری از برق مصرفی را به خود اختصاص می‌دهد.

آب:

در فرآیند تولید الیاف پلی‌پروپیلن آب زیادی مورد نیاز نموباشد. بیشترین آب مورد نیاز جهت شرب، آبیاری محوطه و مصارف شستشو و نظافت می‌باشد.

وسایل ایاب و ذهاب:

به منظور انجام تدارکات واحد تولیدی یک دستگاه وانت پیش‌بینی می‌گردد و همچنین یک دستگاه اتومبیل سواری جهت ایاب و ذهاب در نظر گرفته می‌شود. به منظور جابجایی مواد اولیه و محصول نیز یک دستگاه لیفت تراک دو تنی جهت کار در انبارهای مواد اولیه و محصول در نظر گرفته می‌شود.

سوخت:

از آنجاییکه فرآیند اصلی تولید الیاف پلی‌پروپیلن ذوب ریسی می‌باشد، در این فرآیند نیاز به استفاده از برق جهت راه اندازی چیلر های خنک کننده می‌باشد. این چیلر ها معمولاً با برق کار می‌کند. گرمایش محیط با استفاده از گازوئیل صورت می‌پذیرد. از گازوئیل بیشتر در خوردوهای سنگین به منظور سوخت استفاده می‌شود. از بنزین نیز به منظور سوخت در اتومبیل های سواری و لیفت تراک استفاده می‌شود. موارد مصرف سوخت در واحدهای صنعتی شامل سوخت مصرفی به منظور تامین بخار و حرارت مورد نیاز فرآیند، گرمایش ساختمانها و سوخت و سایل حمل و نقل می‌باشد. سوخت مصرفی سیستم گرمایش با توجه

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	مرداد ۱۳۸۷
صفحه (۴۰)	معاونت پژوهشی	جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

به مساحت فضاهای تولید و آزمایشگاه، اداری، و خدماتی محاسبه می‌شود . به این ترتیب که به طور متوسط (برای آب و هوای معتدل) به ازای یکصد متر مربع مساحت ۲۵ لیتر گازوئیل در نظر گرفته می‌شود . بنابراین با توجه به مساحت بناهای موجود (۱۷۰۰ متر مربع)، سوخت مصرفی تاسیسات گرمایش ۴۲۵ لیتر گازوئیل در هر شبانه روز خواهد بود. برای تامین سوخت وسایل نقلیه سنگین نیز ۲۵ لیتر گازوئیل در شبانه روز در نظر گرفته شده است.

در نهایت این نکته لازم به ذکر است که تامین منابع ذکر شده نیاز به شرایط خاصی نداشته و تمامی آنها به راحتی در شهرک‌های صنعتی که بدین منظور آماده گردیده است قابل دسترس می‌باشد.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۱)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی

- حمایت تعریفه گمرکی (محصولات و ماشین‌آلات) و مقایسه با تعریفه‌های جهانی

حمایت تعریفه گمرکی شامل دو بخش تعریفه واردات ماشین‌آلات و مواد نیاز طرح حقوق گمرکی صادرات محصولات واحد تولیدی است که می‌باشد در جهت رشد صنعت انتخاب و اعمال شود. البته بدلیل محدود بودن میزان واردات ماشین‌آلات، تعریفه مشخصی در این خصوص لحاظ نشده است. از طرف دیگر در سال‌های اخیر دولت جمهوری اسلامی ایران برای محصولاتی که توانایی رقابت در بازارهای بین‌المللی را داشته باشند و بتوان آنها را به خارج از کشور صادر کرد، مشوق‌هایی در نظر گرفته است و به این واحدها جوايز صادراتی می‌دهد. از این رو به دلیل تمایل کشور به رشد صنعت نساجی از یک سو و امکان صدور محصولات پتروشیمی و زیر دست آن از طرف دیگر شرایط جهت صادرات این محصول فراهم شده است. میزان تعریفه گمرکی در نظر گرفته شده در این خصوص با توجه به نوع محصول متفاوت بوده و حداقل ۲۰ درصد می‌باشد.

- حمایت‌های مالی (واحدهای موجود و طرح‌ها)، بانک‌ها - شرکت‌های سرمایه‌گذار

حمایت‌های مالی واحدهای تولیدی شامل اعطای تسهیلات بانکی و نحوه بازپرداخت آنها، همچنین معافیت‌های مالیاتی است که در صورت مناسب بودن آنها تسهیل در اجرای طرح می‌شوند و شرایط را برای سرمایه‌گذاری افراد کارآفرین مهیا می‌کند. در ادامه به برخی از این شرایط پرداخته می‌شود.

- یکی از تسهیلات بانکی مهم برای واحدهای تولیدی، پرداخت وام بانکی بلند مدت تا ۷۰ درصد سرمایه‌گذاری ثابت توسط بانک‌های دولتی کشور است. این مقدار برای مناطق محروم در صورت استفاده از ماشین‌آلات خارجی تا ۹۰ درصد هم قابل افزایش می‌باشد.

نرخ سود تسهیلات ریالی بلند مدت در بخش صنعت ۱۰ درصد است که برای برخی از شرکت‌های تعاونی و واحدهای احداث شده در مناطق محروم قسمتی از سود تسهیلات، توسط دولت به بانک‌ها پرداخت می‌شود.

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	مرداد ۱۳۸۷
مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی		صفحه (۴۲)

- مدت زمان بازپرداخت تسهیلات بانکی بلند مدت با توجه به ماهیت طرح تولیدی، نوع تکنولوژی و امکان صادر شدن محصول تا حداقل ۸ سال می‌باشد که امکان استفاده از دوره تنفس یک الی دو ساله بازپرداخت اقساط نیز وجود دارد.

- یکی دیگر از تسهیلات بانک مهم، وام‌های بانکی کوتاه مدت (۶ الی ۱۲ ماهه) برای استفاده به عنوان سرمایه در گردش مورد نیاز برای انجام فرآیندهای تولید است که شبکه بانک تا ۷۰ درصد آن را تأمین می‌کند. اخذ تسهیلات کوتاه مدت تا این میزان، منوط به جلب اعتماد بانک‌های عامل و سابقه مطلوب در انجام بازپرداخت تسهیلات دریافتی قبلی است.

- علاوه بر تسهیلات بانکی که برای احداث واحدهای تولیدی جدید وجود دارد، برای تشویق سرمایه‌گذاران و هدایت آنها به احداث کارخانجات در مناطق محروم، معافیت‌های مالیاتی در نظر گرفته شده است که برخی از آنها عبارتند از:

۱- معافیت مالیاتی تا ۱۰ سال برای اجرای طرح در مناطق محروم

۲- معافیت مالیاتی تا ۴ سال برای اجرای طرح در شهرک‌های صنعتی

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۳)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۱۱- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای

جدید

با رشد جمعیت، نیاز جامعه بشری به پوشак روز به روز در حال افزایش است. این نیاز با استفاده از الیاف طبیعی امکان پذیر نمی‌باشد. در این میان استفاده از الیاف مصنوعی ساخته شده از مشتقان نفت روز به روز فزونی یافته و جایگاه ویژه‌ای را در بین الیاف نساجی به خود اختصاص داده است. توجه به الیاف مصنوعی سبب گردیده تا در اکثر مواقع الیاف مصنوعی جایگزین الیاف طبیعی گردد.

الیاف پلی‌پروپیلن نیز از جمله الیاف مصنوعی هستند که استفاده‌های خاصی از آن در صنعت نساجی می‌گردد. این لیف مصنوعی بدلیل برخی خواص خود نظیر سیکی، مقاومت در برابر تغییر شکل و برخی از خواص دیگر، جایگاه خاصی در بین الیاف مصنوعی دارد. به منظور سرمایه‌گذاری در این بخش و فراهم شده صرفه اقتصادی در این خصوص رعایت نکات زیر توصیه می‌گردد:

۱- توجه به بازار مصرف و نیاز صنایع نساجی به این دسته از الیاف.

۲- ایجاد تنوع هر چه بیشتر در محصولات تولیدی و امکان تولید الیاف با ظرافت‌های مختلف.

۳- کاهش هزینه‌های تولید به منظور کاهش هر چه بیشتر قیمت تولیدی محصول و امکان کسب بازارهای خارجی و ایجاد ارزش افزوده بیشتر.

۴- استفاده از تکنولوژی‌های روز دنیا به منظور افزایش کیفیت محصولات تولیدی و کاهش ضایعات خط تولید و سود آوری بیشتر.

۵- تولید الیاف کوتاه(staple) در فرآیند تولید الیاف فیلامنتی. با انجام این کار امکان تولید الیاف کوتاه پلی‌پروپیلن وجود خواهد داشت. این عمل سبب می‌شود که از یک سو ارزش افزوده محصول تولیدی بیشتر شود و از سوی دیگر امکان عرضه بیشتر محصول فرآهنم گردد.

در مجموع چنانچه هزینه‌های تولید در فرآیند تولید الیاف پلی‌پروپیلن تا حد امکان کاهش یابد و واحدهای تولیدی با حاکتر توان موجود، تولید نمایند، سرمایه‌گذاری در این بخش سودمند می‌باشد. در غیر این صورت چنانچه هزینه تولید این محصول زیاد باشد و واحد نتواند با توان بالا کار کند، سرمایه‌گذاری در این بخش مقرر نمی‌باشد.

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۴)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۱۲- منابع و مأخذ

۱- اداره کل اطلاعات و آمار وزارت صنایع و معادن.

۲- مرکز اطلاعات و آمار وزارت بازارگانی.

۳- کتاب "مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۸۶"، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازارگانی.

۴- پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز آمار ایران.

۵- پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز پژوهش‌های مجلس جمهوری اسلامی ایران.

۶- پایگاه اطلاعاتی شرکت‌های تولیدکنندگان ماشین‌آلات نظیر کمپانی Coperion

۷- سازمان توسعه تجارت ایران

۸- سازمان توسعه و نوسازی صنایع معدنی ایران

۹- شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران

۱۰- شرکت ملی پتروشیمی ایران

۱۱- اطلاعات موجود در واحدهای تولیدی موجود

مرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۵)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی